

БОГДАННА КОСОВИЧ

Транскордонне співробітництво України і Польщі як рушій економічних відносин

Економіка України нині перебуває у складній ситуації, і одним із заходів до її відновлення є розвиток транскордонного співробітництва, яке базується на теорії взаємодії регіональних економік та є інструментом для налагодження добросусідських відносин держав. Транскордонна співпраця між регіонами на сьогодні є важливою складовою розвитку соціально-економічних відносин між країнами ЄС і проявляється у активній співпраці громадських, управлінських організацій та бізнес-структур прикордонних територій сусідніх країн. Це свідчить про вагомe теоретичне і практичне значення дослідження напрямів співробітництва України та її сусідів, насамперед Польщі.

Поглиблення українсько-польського економічного співробітництва в усіх його вимірах, починаючи від узгодження принципів зовнішньої політики і закінчуючи співпрацею у економічній транскордонній площині, є одним з найактуальніших наукових питань на сучасному етапі європейської інтеграції. Питання українсько-польського економічного співробітництва розглядається під різним кутом зору у наукових роботах вітчизняних і закордонних дослідників. Зокрема, особливості та перспективи транскордонного розвитку економічних відносин між Україною і Республікою Польща аналізуються в наукових роботах таких вчених як: Б. Андрушків, Я. Антошек, В. Будкін, В. Кравців, Н. Мікула, К. Рейман, А. Філіпенко та інших. Розвиток та подальша активізація транскордонного співробітництва за участю України й Польщі потребує наукової систематизації та дослідження стратегічних можливостей співпраці.

Правовою основою транскордонного співробітництва є Конституція України, міжнародні договори України, що регулюють відносини у цій сфері, Закон України «Про транскордонне співробітництво»¹, який визначає мету, завдання, принципи й форми державної політики, права й обов'язки суб'єк-

---

¹ Про транскордонне співробітництво : Закон України від 24.06.2004 р. №1861-IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/770/03.

тів у сфері транскордонного співробітництва та його фінансове забезпечення. Така співпраця може здійснюватися шляхом укладення угод про транскордонне співробітництво в окремих сферах, в межах створеного єврорегіону, шляхом встановлення та розвитку взаємовигідних контактів між суб'єктами транскордонного співробітництва (ст. 5 Закону України²). Однак, практика застосування даного правового акта проілюструвала окремі його недоліки, зокрема транскордонне співробітництво не визначено складовою регіональної політики України; Закон фактично консервує чинні сьогодні форми державної фінансової допомоги без визначення джерел і механізмів її отримання; містить суперечливі правові норми в частині регулювання участі місцевих органів влади у міжрегіональному й транскордонному співробітництві; не враховує зміну механізмів підтримки транскордонного співробітництва з боку ЄС, особливо нові інструменти сусідства й реформування відповідних програм (зокрема в межах ЄІСП). Таким чином, Закон України «Про транскордонне співробітництво», можна вважати певним чином «морально застарілим уже на момент прийняття», адже значна частина його положень лише описує існуючий порядок речей, а відтак, не впливає на перебіг процесів у сфері транскордонного співробітництва. Зокрема, це стосується принципів державної політики у сфері транскордонного співробітництва, сфер і форм, у яких може здійснюватися транскордонне співробітництво, повноважень і функцій суб'єктів транскордонного співробітництва тощо.

Транскордонне співробітництво як інструмент підвищення конкурентоспроможності прикордонних територій та чинник прискорення інтеграційних процесів відображено в Угоді про асоціацію між Україною і ЄС (підписану 27.06.2014 р. у Брюсселі), в якій Глава 27 «Транскордонне та регіональне співробітництво» присвячена питанням регулювання транскордонної взаємодії та у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року.

Аналізуючи сучасний глобалізований економічний простір, необхідно зазначити, що Україна і Польща мають окремі переваги для налагодження співробітництва, які ґрунтуються на геополітичному, економічному, соціально-демографічному і історичному чинниках. Обидві країни розміщені у Центрі Європи, мають велику протяжність кордону, що зумовлює розвиток добросусідських відносин з європейською спільнотою. Однак розвиток економіки постсоціалістичних держав потребує значних інвестицій, що є особливо важливим для сучасної України.

Основою українсько-польських економічних відносин є співпраця в торговельно-економічній сфері. На сьогодні, Польща є найбільшим торговельним

² Про транскордонне співробітництво : Закон України від 24.06.2004 р. №1861-IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/770/03.

партнером України серед країн Центрально-Східної Європи, за результатами 2013-2015 років займає четверте місце серед країн світу. На рис. 1 проаналізовано зовнішньоторговельний оборот (товари і послуги) України з Республікою Польща (РП) за 2007–2015 р. р., у млн. дол. США.

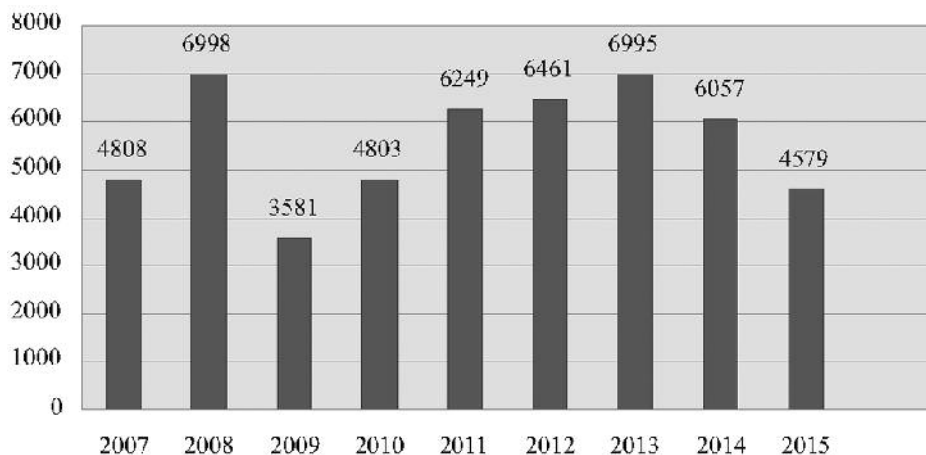

Рис. 1. Зовнішньоторговельний оборот (товари + послуги) України з Республікою Польща за 2007–2015 р.р., млн. дол.США (розроблено за даними³).

Результати аналізу ілюструють, що за багаторічні економічні відносини, найвищий рівень зовнішньоторговельного обороту (товари і послуги) України з Республікою Польща був у 2008 та 2013 роках. За 2015 рік обсяги зовнішньої торгівлі товарами і послугами України з Республікою Польща склали 4579 млн. дол. США та у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року зменшилися на 24,4%, що зумовлено складною політичною ситуацією в Україні.

Рівень українського експорту до Республіки Польща, як свідчать дані таблиці 1, у 2015 році склав 2158,1 млн. дол. США у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року зменшився на 686,6 млн. дол. США чи на 24,2%. Рівень польського імпорту до України в 2015 році склав 2420,9 млн. дол. США у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року зменшився на 791,4 млн. дол. США чи на 24,6%, одна із причин – девальвація національної валюти.

³ Зовнішньоекономічна діяльність. / Державна служба статистики України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

Таблиця 1. Торгівля товарами та послугами між Україною та Республікою Польща

Рік	Обсяги, млн. дол. США		
	Імпорт в Україну	Експорт в Республіку Польща	Взаємні обсяги торгівлі товарами і послугами
2010	2924,4	1878,7	4803,1
2011	3321,4	2927,7	6249,1
2012	3743,5	2717,6	6461,1
2013	4234,3	2761,1	6995,4
2014	3212,3	2844,7	6057,0
2015	2420,9	2158,1	4579,0

(розроблено за даними Держкомстату України⁴)

Польща зацікавлена у збільшенні товарообігу з Україною, реалізації енергетичної стратегії, співробітництвом у військово-технологічній сфері тощо.

Аналізуючи в таблиці 2 інвестиційне співробітництво України і Польщі слід зазначити, що починаючи з 2013 року обсяги польських інвестицій в Україні мають тенденцію зменшення, зокрема за 2013 рік зменшилися 71,0 млн. дол. США, а за 2014 рік ще на 14,2 млн. дол. США. Станом на 31 грудня 2015 р. обсяги польських інвестицій в Україні становили 785,9 млн. дол. США, що складає 1,8% від загального обсягу іноземних інвестицій в Україну. За 2015 р. польські інвестиції скоротилися на 45,3 млн. дол. США., що зумовлено воєнним конфліктом в державі і відповідно, високим ризиком для інвестора.

Найвагомішими польськими інвестиціями в Україні є: фабрика будівельної кераміки «Церсаніт», фабрика паркету «Барлінек», меблева фабрика «Новий Стиль», фабрика упаковки «Кен-Пак», фабрика автозапчастин «Інтер-Гроклін», фабрика металообробки «Полімекс-Мостосталь», банк «Кредобанк», «Плюс-банк», кластерне утворення «Агромісто» та інші.

⁴ Зовнішньоекономічна діяльність. / Державна служба статистики України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

Таблиця 2. Динаміка українсько-польського інвестиційного співробітництва у 2010–2015 роках (тис. дол. США)

Потік інвестицій	2010	2011	2012	2013	2014	2015
з Польщі до України	935 800	875 500	916 400	845 400	831 200	785 900
з України до Польщі	49 100	48 200	54 200	56 400	52 600	50 100

(розроблено за даними Держкомстату України⁵)

За даними Державного комітету статистики України⁵, обсяги українських інвестицій в польській економіці станом на 31.12.2015 р. склали 50,1 млн. дол. США, що становить 0,8% від загального обсягу українських інвестицій за кордоном. За 2015 р. українські інвестиції скоротилися на 2,5 млн. дол. США. За інформаційними даними⁶, обсяг реальних українських інвестицій в Республіку Польща (які з різних причин не зараховуються українською статистикою), перевищує 1 млрд. дол. США.

У Польщі наразі діє щонайменше один десяток підприємств з українським капіталом, а найвагомішими українськими інвестиційними проектами в Польщі є: металургійний комбінат „Гута Ченстохова” (інвестор – «ІСД»), суднобудівельний завод „Сточне Гданське” (інвестор – «ІСД»), «Гута Покуй» (інвестор – «Приват»), завод освітлювальних приладів «Геліос» (інвестор – «Іскра»), плодопереробний завод «Т.В.Fruit Dwikozy» (інвестор – компанія «Т.В.Fruit» (власник торгівельної марки «Яблуневий дар»), Мазовецький сироварний завод „Ostrowia” (інвестор – Група компаній „Milkiland”).

На регіональному та місцевому рівнях між Україною та Польщею підписано близько 450 угод про міжрегіональне співробітництво. Найбільше українських партнерів мають Підкарпатське, Люблінське, Лодзьке, Сілезьке та Мазовецьке воєводства. З української сторони найбільше польських партнерів мають Львівська, Одеська, Івано-Франківська, Вінницька та Волинська області. Процес укладання двосторонніх угод про партнерство на рівні міст, районів і селищ з боку України та міст, повітів і гмін Польщі має сталу тенденцію до зростання. В рамках існуючих домовленостей органів місцевої влади та само-

⁵ Зовнішньоекономічна діяльність. / Державна служба статистики України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

⁶ Євростат. / Офіційний сайт. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat.

врядування України і Польщі здійснюється активна співпраця, зокрема проводяться спільні наукові, економічні, торговельні, туристичні проекти, різноманітні стажування, відбуваються наукові конференції, форуми, семінари, круглі столи тощо.

Також важливо зазначити, що з 50 польсько-українських проектів, які реалізується у Львівській області в 11 проектах «лідерами» виступають українські організації (20%), 27 проектів реалізуються державними структурами (54%), 17 проектів – органами місцевого самоврядування (34%), 11 проектів – НУО (20%), 5 проектів – ВНЗ (10%)⁷. Загальна вартість проектів транскордонного співробітництва (Програма ЄС⁸), які реалізуються на даний час у Львівській області, становить більше 70 млн. євро.

За наявності певних об'єктивних труднощів в стратегічній економічній співпраці, визначального значення набуває система економічних взаємовідносин на регіональному, зокрема суміжних прикордонних територіях.

Важливими осередками інтенсифікації та розвитку українсько-польського міжрегіонального та транскордонного співробітництва виступають «Карпатський єврорегіон»⁹ (Україна, Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія) та єврорегіони «Буг»¹⁰ (Україна, Польща, Білорусь), які діють в українсько-польському прикордонні. Єврорегіон «Карпатський» функціонує на основі Декларації про співпрацю спільнот, які мешкають на території Карпатського регіону, а також на основі статуту Міжрегіональної Асоціації «Карпатський єврорегіон», що були підписані 14.03.1993 р. в м. Дебрецені (Угорщина). Діяльність єврорегіону «Буг» регулюється Угодою про створення Транскордонного Об'єднання Єврорегіон «Буг», підписаною 29.09.1995 р. в м. Луцьк та нещодавно інтегрована нова функціонально-просторова концепція розвитку єврорегіону «Буг» до 2020 року¹¹.

Важливим аспектом розвитку українсько-польського економічного транскордонного співробітництва є залучення в рамках реалізації окремих проектів фінансових коштів ЄС. У цьому контексті необхідно виділити Програму транскордонного співробітництва «Польща-Білорусь-Україна» ЄС¹²

⁷ Аналіз політики транскордонного співробітництва у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dialog.lviv.ua/analiz-polityky-transkordonnoho-spivrobitynytstva-u-lvivskij-oblasti>.

⁸ Programming document for EU support to ENI Cross-Border Cooperation (2014–2020) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.pl-by-ua.eu.

⁹ Єврорегіон «Карпатський». / Офіційний сайт // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.euroregionkarpaty.com.ua/pl.

¹⁰ Єврорегіон «Буг». / Офіційний сайт // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.euroregionbug.com.ua/pl/.

¹¹ Концепція розвитку єврорегіону «Буг» до 2020 року. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.euroregionbug.com.ua/pl/.

¹² Programming document for EU support to ENI Cross-Border Cooperation (2014–2020) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.pl-by-ua.eu.

на 2014-2020 рр., яка є ефективним інструментом для використання коштів ЄС органами місцевої влади та самоврядування, а також неурядовими організаціями обох держав для реалізації проектів у сфері економічного транскордонного співробітництва.

Поєднавши зусилля з Угорщиною, Словаччиною та Румунією у форматі єврорегіону «Карпатський», а також з Білорусією у розбудові єврорегіону «Буг», Україна і Польща заявили про націленість на сприяння економічному, екологічному, науковому та освітньому співробітництву суміжних територій, розвитку інфраструктури та муніципального туризму, економічній діяльності місцевих компаній та асоціації університетів з метою поглиблення кооперації академічних, освітніх та наукових інституцій.

Наразі єврорегіон «Карпатський» є одним із найбільших та найуспішніших на Європейському субконтиненті. До складу Карпатського єврорегіону входить 19 територіально-адміністративних одиниць прикордонних регіонів Польщі (Підкарпатське воєводство), Румунії (округи Сату Маре, Марамуреш, Бігор, Сучава, Зілаг, Ботошані і Харгіта), Словаччини (Пряшівський та Кошицький краї), України (Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська та Чернівецька області) і Угорщини (області Боршод-Абауй-Земплайн, Гайду-Бігар, Гевеш, Яс-Надькун-Солнок, Саболч-Сатмар-Берег та міста з обласним статусом Ніредьгаза, Мішкольц, Дебрецен, Егер).

Єврорегіон «Карпатський» входить до Асоціації європейських прикордонних регіонів і може бути платформою регіональної євроінтеграції України, зокрема як старт, співпраця з єврорегіоном «Альпійський простір»¹³. Поряд з українською стороною Карпатського єврорегіону, проект упроваджують і партнери з країн Вишеградської групи (Польща, Словаччина та Чехія). Значимо, що у процесі реалізації проекту створюються сприятливі передумови для стимулювання місцевого економічного розвитку. Для української частини Карпатського єврорегіону (особливо для сільських, гірських, периферійних територій західних регіонів України) важливу роль відіграє технічна допомога ЄС (гранти), які спрямовуватимуть на потреби місцевого розвитку.

Пріоритетними чинниками регіональної політики в Україні має бути наповнення наявної форми міжрегіонального співробітництва конкретним змістом, що відповідає меті формування інституційної платформи європейської інтеграції України. Зберігаючи національну специфіку регіонального розвитку у межах української частини єврорегіону «Карпатський», для України доцільно узагальнити та застосувати інституційний досвід функціонування єврорегіону «Альпійський простір»¹³, який охоплює гірські регіони восьми країн (Австрії, Франції, Німеччини, Італії, Словенії, Монако, Ліхтен-

¹³ Програма «Альпійський простір». / Офіційний сайт. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.alpine-space.eu/about-the-programme/programme-in-short.

штейну та Швейцарії) на території якого мешкає понад 70 млн. осіб. Програма «Альпійський простір» стала прикладом для ініціювання проектною пропозиції «Карпатський простір» (у рамках єврорегіону «Карпатський»). Стратегічні пріоритети регіонального розвитку у межах проектною пропозиції «Карпатський простір» можуть включати: підвищення конкурентоспроможності гірського транскордонного регіону шляхом стимулювання співпраці між дослідно-технологічними центрами із залученням малих і середніх підприємств; підтримку традиційних для певної місцевості сфер і галузей виробництва; збереження на місцевому, регіональному рівні культурної спадщини та екології; стимулювання розвитку периферійних територій за допомогою інноваційних важелів та механізмів; запровадження програм, спрямованих на забезпечення сталого регіонального розвитку, охорону довкілля, у т. ч. шляхом заощадливого використання природних ресурсів, попередження настання негативних наслідків кліматичних змін, покращення енергетичного забезпечення периферійних територій, зокрема через розвиток «зеленої енергетики»; розвиток органічного сільського господарства в гірських районах.

Зазначимо, що важливою передумовою успішної модернізації Карпатського єврорегіону є узгодження українського законодавства з інституційно-правовими нормами Європейського Союзу з питань територіального співробітництва, розробки та впровадження державної регіональної політики. Потужний фундамент щодо прискорення процесів євроінтеграції України має створити організаційно-інституційна підтримка стимулювання виробничих процесів, розвиток виробничої кооперації на території єврорегіону «Карпатський», що сприятиме створенню нових робочих місць, дасть змогу активізувати економічне зростання на місцевому, регіональному рівнях. Провідну роль у цьому відіграватимуть транскордонні кластери, промислові парки (зони), партнерства, розвиток яких сприятиме зростанню конкурентоспроможності українського виробництва, позитивно впливатиме на просування українських товарів на європейські ринки. Обґрунтованим є визначення Н. А. Мікули¹⁴ стосовно того, що “транскордонні кластери можна визначити як групи незалежних компаній та асоційованих інституцій, що географічно зосереджені у транскордонному регіоні, співпрацюють та конкурують, спеціалізуються в різних галузях, проте пов’язані спільними технологіями та навичками і взаємодоповнюють одна одну, об’єднуючись для реалізації спільних проектів чи виготовлення спільних продуктів, що в кінцевому підсумку дає можливість отримання синергетичних та мережевих ефектів, дифузії знань та навиків тощо”. Розвиток кластерів в Україні сьогодні відбувається безсистемно, без належного нормативно-правового супроводу. Отже, на порядку денному –

¹⁴ Мікула Н. А., Засадко В. В. Транскордонне співробітництво України в контексті євроінтеграції: монографія / Н. А. Мікула, В. В. Засадко. – К.: НІСД, 2014. – 316 с.

необхідність розробки в Україні нормативно-правового забезпечення розвитку регіональних, міжрегіональних і транскордонних кластерів.

У Європі підтримка розвитку транскордонних кластерів забезпечується не лише на національному рівні, а й на загальноєвропейському, зокрема, шляхом реалізації регіональної політики ЄС, однією із умов якої є наявність стратегії спільного розвитку транскордонних регіонів.

В транскордонному просторі України з країнами-членами ЄС виявлено наступні транскордонні кластери та кластерні ініціативи¹⁵: науковий інформаційно-статистичний кластер «Інфостат-Україна-Польща», що функціонує з 2013 року в українсько-польському транскордонному регіоні (Львівська область). Учасниками кластеру з української сторони є: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», Головне управління статистики у Львівській області, Львівський національний університет ім. Івана Франка, Львівська обласна спілка економістів України, з польської сторони: Статистичне управління Підкарпатського воєводства, Жешувський університет, Центр статистичних досліджень і освіти ГУС Польщі; «Люблінський Екоенергетичний Кластер» почав функціонувати як транскордонний шляхом залучення учасника із української сторони, а саме – «Центру впровадження альтернативних та відновлювальних джерел енергії». До даного кластеру входить також холдингова структура, яка має підрозділ на українській стороні – СП ТзОВ «КомЕкоЛьвів». Можна очікувати подальший розвиток цього транскордонного кластеру в сфері екоенергетики у зв'язку із актуальністю питань енергозбереження, використання відновних ресурсів та вторинної переробки відходів з огляду на пріоритети фінансової підтримки ЄС тощо.

Діяльність транскордонних кластерів необхідно спрямувати на: підвищення інноваційного рівня сільськогосподарської діяльності; поліпшення інвестиційного клімату для галузей, що входять до кластеру; розробку механізму підтримки інноваційної діяльності підприємств регіональними органами влади і органами місцевого самоврядування; заповнення ринку екологічно чистою продукцією тощо.

Транскордонний промисловий парк надає економічні переваги в таких сферах як: діяльність сектору переробної промисловості, логістичні послуги високого рівня із одночасним забезпеченням перетину кордону та митним оформленням. Створення транскордонних промислових зон (парків) має дві мети: створити структуру у потребуючому периферійному регіоні, яка відіграла б роль бізнес-інкубатора і допомагала інвесторам розпочинати виробництво продукції; ця координуюча структура стала б одночасно фінансовим

¹⁵ Розвиток транскордонного співробітництва : науково-аналітична доповідь / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. редактор В.С. Кравців. – Львів, 2015. – 52 с.

посередником в отриманні коштів фінансової допомоги зі структурних фондів ЄС.

Подальший розвиток українсько-польського транскордонного економічного співробітництва передбачає виконання наступних завдань: використання можливостей транскордонного співробітництва на регіональному та місцевому рівнях; сприяння подальшому дієвому розвитку євро регіонів «Карпатський» і «Буг» та створення нових організаційних форм – Європейських угруповань територіального співробітництва та Об'єднань євро регіонального співробітництва, зокрема програми «Карпатський простір»; стимулювання транскордонної мережі співпраці між українсько-польськими підприємствами: формування та розвиток транскордонних кластерів сприятиме підвищенню конкурентоспроможності регіонів, забезпеченню інноваційно-інвестиційної моделі розвитку підприємств та інших суб'єктів господарювання, розташованих транскордонних регіонах, впровадженню нових технологій у виробництві товарів та послуг; стимулювання збільшення обсягів взаємовигідної торгівлі.

Реалізація завдань поглиблення транскордонної співпраці України і Польщі продукує наступні заходи: вдосконалення ЗУ «Про транскордонне співробітництво» у відповідності до пріоритетних завдань розвитку транскордонного співробітництва та інших нормативно-правових документів; розробка, прийняття та реалізація суб'єктами транскордонного співробітництва спільних стратегічних документів щодо розвитку транскордонного співробітництва; надання повноважень від центральної влади місцевим органам (територіальним громадам) для налагодження взаємовигідного прямого дієвого соціально-економічного транскордонного співробітництва; забезпечення участі представників євро регіональних структур у спільних органах щодо питань транскордонного співробітництва створених ЄС чи Радою Європи; формування інституційного середовища розвитку транскордонних кластерів; налагодження комунікаційних зв'язків між різними сегментами транскордонного співробітництва та ефективної взаємодії між місцевими органами державної влади і представниками підприємницького та громадського середовищ; проведення моніторингу розвитку транскордонних регіонів, що дасть можливість проаналізувати диспропорції розвитку прикордонних територій в транскордонному регіоні та виявити відповідний потенціал для формування нових форм транскордонного співробітництва; розробити стратегії розвитку кожного євро регіону з врахуванням стратегічних пріоритетів загальноєвропейського, державного та регіонального рівнів; створити договірну платформу між євро регіонами, що утворені на кордоні з країнами ЄС та євро регіонами, утвореними з країнами, які не є країнами-членами ЄС.

З метою формування механізму реалізації завдань поглиблення транскордонного співробітництва вважаємо за необхідне здійснити такі кроки:

- запровадити регулярний науковий діалог експертів та фахівців з обговорюваних проблем транскордонної співпраці, зокрема євро регіонів «Карпатський» та «Буг»;

- спільними зусиллями науковців та інституційних служб України, Польщі, Румунії, Молдови розробити наукові критерії моніторингу обговорюваних питань транскордонного співробітництва з метою становлення і реалізації ефективної соціально-економічної співпраці відповідно потреб сьогодення;
- сформувані спільні академічні колективи для підготовки і видання науково-методичних та стратегічно-практичних праць з розвитку транскордонних економічних відносин, співробітництва в екологічній сфері, гуманізації та підвищення рівня життя;
- необхідно створювати середовище, в якому пріоритет повинен надаватися регіональним інтересам, а інтереси держави будуть реалізовуватися опосередковано, через реалізацію інтересів регіону;
- розвивати українсько-польське транскордонне співробітництво на засадах гуманістичної спрямованості.

Анотація

Стаття присвячена характеристиці українсько-польського економічного співробітництва на транскордонній основі. Визначено стан зовнішньоекономічних відносин та інвестиційного співробітництва України і Республіки Польща. Проаналізовано засади транскордонної співпраці євро регіонів «Карпатський» та «Буг». Розглянуто перспективи подальшого українсько-польського економічного співробітництва.

Ключові слова: європейська інтеграція, транскордонне співробітництво, українсько-польське економічне співробітництво, інвестиційне співробітництво.

Streszczenie

Współpraca transgraniczna Polski i Ukrainy jako podstawa wzajemnych stosunków gospodarczych

W artykule omówiono stosunki gospodarcze ukraińsko-polskie na przykładzie współpracy transgranicznej. Określono stan stosunków międzynarodowych i wskazano na wielkość współpracy inwestycyjnej Ukrainy i Polski. Analizie poddano zasady współpracy transgranicznej na przykładzie euroregionów „Karpacki” i „Bug”. Omówiono perspektywę dalszego rozwoju ukraińsko-polskiej współpracy gospodarczej.

Słowa kluczowe: integracja europejska, współpraca transgraniczna, ukraińsko-polska współpraca gospodarcza, współpraca inwestycyjna.

Summary**Trans-boundary cooperation of Ukraine and Poland
as the mover of economic relations**

The article is devoted to the characteristic of Ukrainian-Polish economic cooperation on trans-borders ground. The state of foreign economic relations and investment cooperation of Ukraine and Poland is fixed. The principles of cross-border cooperation of Euro-regions „Carpathian” and „Bug” is analyzed. The prospects for further Ukrainian-Polish economic cooperation are observed.

Key words: European integration, Ukrainian-Polish economic cooperation, trans-border cooperation, investment cooperation.